

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Γενικά

Τον Οκτώβριο του 2005 η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας συμπλήρωσε έξι χρόνια λειτουργίας, ιδιαίτερο γεγονός, καθώς αποτελεί μια σημαντική μεταβατική περίοδο, χαρακτηριστικό της οποίας είναι η πρώτη ολοκληρωτική μεταβολή (αποχώρηση-προσέλευση) του έμψυχου δυναμικού, το οποίο σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας της (Ν. 2713/1999) συμπλήρωσε μέχρι το τέλος του έτους 2005 την κατ' ανώτατο όριο παραμονή του στην Υπηρεσία.

Κατά το χρονικό αυτό διάστημα, από τη διαχείριση των υποθέσεων που ασχολήθηκε η Υπηρεσία, αποκτήθηκε σημαντική εμπειρία και γνώση για το φαινόμενο της διαφθοράς, τόσο μέσα στους κόλπους του σώματος της Ελληνικής Αστυνομίας όσο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Ο προσανατολισμός της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων ήταν και είναι, **η ουσιαστική συμβολή της στην πάταξη του φαινομένου της διαφθοράς και όχι μια επιφανειακή προσέγγισή του**, που απλώς μέσα από την παράθεση αριθμητικών δεδομένων θα δικαιολογούσε την ύπαρξή της.

Επιδίωξη της Υπηρεσίας ήταν να καταξιωθεί θεσμικά και ηθικά, να εμπεδωθεί το αίσθημα της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης, και να παγιωθεί η συνεργασία των πολιτών. Προς τούτο, σε κάθε περίπτωση δραστηριοποιήθηκε με γνώμονα **τη νομιμότητα, την αντικειμενικότητα, την αμεροληψία, την προστασία και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων** όπως αυτή ορίζεται από το Σύνταγμα, τους νόμους και τις διεθνείς συμβάσεις.

Κατά γενική ομολογία, λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική εκτίμηση του έργου της Υπηρεσίας, η επιδίωξη αυτή επιτεύχθηκε σε υψηλά ποσοστά, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι εξαλείφθηκε η διαφθορά.

Η διαφθορά, την οποία η μη κυβερνητική οργάνωση **Διεθνής Διαφάνεια** χαρακτηρίζει ως **"την ψυχρή και σκόπιμη κλοπή ευκαιριών από άνδρες, γυναίκες και παιδιά που δεν είναι σε θέση να προστατεύσουν τον εαυτό τους"**, εξακολουθεί να διεισδύει σε όλες τις πτυχές της δημόσιας ζωής των χωρών, σύμφωνα με ετήσιο δείκτη που δημοσιεύθηκε από την οργάνωση.

Θα εξακολουθεί να υπάρχει, αφού είναι σύμφυτη με τη **"φύση"** του ανθρώπου που θέλει να ικανοποιήσει τις επιθυμίες του αλλά δεν εξυπηρετείται ακολουθώντας τον ορθό δρόμο.

Η διαφθορά σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, φαίνεται να απασχολεί ένα πολύ μεγάλο μέρος του πλανήτη μας. Η αλήθεια είναι, ότι είναι τόσο παλιά όσο και η οργανωμένη κοινωνία. Με την εμφάνιση των πρώτων κοινωνιών, **«εισχώρησε»** στο σύστημα και από τότε υπάρχει, απειλεί κι ακόμα περισσότερο καταστρέφει, την ομαλή εξέλιξη της δημοκρατίας, της σωστής τάξης πραγμάτων, αλλά και της προόδου όλων των θεμάτων που αποσκοπούν στην σωστή και δίκαιη αντιμετώπιση των πολιτών.

Πάνω απ' όλα όμως, η ύπαρξη της διαφθοράς **καταργεί το συναίσθημα εμπιστοσύνης στο σύστημα, στην δικαιοσύνη, στις αρχές, στις αξίες και στις προσδοκίες της κοινωνίας.**

Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, διεθνοποίησε και γιγάντωσε τη διαφθορά. Έχει γίνει συνείδηση ότι υπονομεύει τους δημοκρατικούς θεσμούς, αλλοιώνει τη λειτουργία της ελεύθερης οικονομίας, διευρύνει τις ανισότητες και κατ' επέκταση θέτει σε κίνδυνο την παγκόσμια ειρήνη.

Διαφθορά και εγκληματικότητα

Η ιστορική πείρα και η σύγχρονη πρακτική, μας επιτρέπουν να αντιληφθούμε ξεκάθαρα **τους κινδύνους** που συνεπάγονται η διαφθορά και η εγκληματικότητα:

- ❖ **Από πολιτική άποψη** η διαφθορά αποτελεί τροχοπέδη στις εφαρμοζόμενες μεταρρυθμίσεις, αφού τα συμφέροντα ενός εξάλειφθέντος διοικητικού-γραφειοκρατικού συστήματος και της παραοικονομίας, που επιδιώκουν να φρενάρουν την ανάπτυξη των νέων οικονομικών σχέσεων, θεωρούν τις αλλαγές του συστήματος ως πιθανή απειλή της ύπαρξής τους και για το λόγο αυτό οι «εκπρόσωποί» τους αντιστέκονται.
- ❖ Η χωρίς όρια εξάπλωση της εγκληματικότητας και της διαφθοράς κατατρώει τις συνταγματικές βάσεις του κράτους και οδηγεί σε σοβαρές παραβιάσεις των ελευθεριών των πολιτών. Η ευρέως διαδεδομένη άποψη σύμφωνα με την οποία **«οι νόμοι και τα διατάγματα ψηφίζονται για να τα προσπερνούν»**, οδηγεί την κοινωνία στην απώλεια της ικανότητας να διατηρεί μια στοιχειώδη νομική και δημόσια τάξη.
- ❖ Η εγκληματικότητα και η διαφθορά υποσκάπτουν τα ηθικά θεμέλια της κοινωνίας, αποπροσανατολίζουν τις περί δικαίου και ηθικής θέσεις και απόψεις των μελών της, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση αρνητικής αντιμετώπισης των πραγματοποιούμενων μετασχηματισμών, δυσφημίζουν την ίδια την ιδέα των μεταρρυθμίσεων και προκαλούν την νοσταλγία του παρελθόντος.
- ❖ Η επιδίωξη του εύκολου κέρδους, πολύ περισσότερο όταν ξεφεύγει από την προσοχή της κοινωνίας και του νομικού ελέγχου, διαφθείρει τους ανθρώπους και ιδιαίτερα την νεολαία. Τι άλλο μπορεί να είναι πιο καταστροφικό για την κοινωνία και το κράτος από τον ηθικό ξεπεσμό και τη δημιουργία πολιτών που σκέπτονται και ενεργούν με γνώμονα αποκλειστικά το ατομικό συμφέρον και όχι το κοινωνικό όφελος.
- ❖ Η σύνδεση των οργάνων εξουσίας με το έγκλημα αποτελεί μία από τις πλέον σοβαρές απειλές για μια αναπτυσσόμενη κοινωνία. Η αδιάρρηκτη σύνδεση των εγκληματικών μηχανισμών με τα όργανα του κράτους και η διείσδυσή τους σε διάφορους κλάδους της εξουσίας, ενισχύουν στην κοινή γνώμη την αίσθηση ότι οι πολίτες είναι ανυπεράσπιστοι και απαξιώνουν στα μάτια τους το ίδιο το κράτος, η έλλειψη εμπιστοσύνης

προς το οποίο αυξάνει τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και πέρα από τα όριά του.

- ❖ Είναι απαραίτητο να γίνει κατανοητό ξεκάθαρα ότι αυτοί που απόκτησαν περιουσία με αθέμιτα μέσα είναι έτοιμοι για οποιεσδήποτε ενέργειες για να αποφύγουν την τιμωρία και να υπερασπίσουν το εγκληματικό τους κεφάλαιο.
- ❖ Υπάρχουν πολλά παραδείγματα στον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της χώρας μας, τα οποία δείχνουν την επιδίωξη ατόμων, που απόκτησαν με εγκληματικό τρόπο περιουσία και **«ξέπλυναν το μαύρο χρήμα»**, να προσπαθούν να εισβάλλουν στην εξουσία σαν νεοεμφανισθέντες διαφωνούντες και «δήθεν» υπερασπιστές του δικαίου.

Η καλύτερη προστασία από τη διάβρωση που επιφέρουν η εγκληματικότητα και η διαφθορά είναι η εσωτερική ανοσία απέναντι στην παράβαση των νόμων και η υψηλή ηθική των πολιτών μας.

Α' ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

α. Με τη συμπλήρωση έξι ετών, θετικής κατά γενική ομολογία, λειτουργίας της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων ενδεχομένως, θα ανέμενε κάποιος μια σημαντικά φθίνουσα πορεία της δραστηριότητας της, που θα μπορούσε να ερμηνευθεί διττά.

Η πρώτη ερμηνεία περιλαμβάνει τη θετική όψη, ότι δηλαδή, η επιτυχημένη πορεία της Υπηρεσίας κατά τα προηγούμενα έτη λειτούργησε προληπτικά, με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση του φαινομένου της διαφθοράς στους κόλπους της αστυνομίας.

Η δεύτερη ερμηνεία περιλαμβάνει την αρνητική όψη, ότι δηλαδή, μετά την επιτυχημένη πορεία και την καταξίωση της Υπηρεσίας, θα επικρατήσει φυσιολογικά εφησυχασμός, αφού επιτεύχθηκαν οι βασικοί στόχοι και αδιαφορία ως προς την συνέχιση της θετικής πορείας της.

Παρά ταύτα, ούτε η διαφθορά εξαλείφθηκε, γεγονός που θα ήταν εντελώς ουτοπικό να παραδεχθεί οποιοσδήποτε, αλλά ούτε και εφησυχασμός επικράτησε και επικρατεί στην Υπηρεσία. **Η δραστηριότητα της, κυμάνθηκε κατά το έτος 2005 στα ίδια περίπου επίπεδα με τα τρία προηγούμενα έτη (2002, 2003, 2004)**, με μικρές αποκλίσεις και διαφοροποιήσεις οι οποίες θα παρατεθούν και αναλυθούν στην παρούσα έκθεση.

Κατά την επιτέλεση του έργου της, η Υπηρεσία κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε σε κάθε περίπτωση μεμονωμένα, αλλά και συνολικά, να εντοπίσει τα πραγματικά αίτια της παραβατικής συμπεριφοράς τόσο του αστυνομικού προσωπικού, όσο και των υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, να τα καταγράψει, να τα ερμηνεύσει και να συνδράμει στην ορθολογική και ουσιαστική αντιμετώπιση τους και όχι να οδηγηθεί σε μια επιφανειακή προσέγγιση τους που δεν θα οδηγούσε πουθενά αλλού παρά σε μια στατιστική καταγραφή και παρουσίαση.

β. Η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων, κατά την ενάσκηση των καθηκόντων της έχει σαν γνώμονα τις βασικές αρχές:

- **Της νομιμότητας**
- **Της αντικειμενικότητας**
- **Της αμεροληψίας, και**
- **Του σεβασμού και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.**

Η υλοποίηση της αποστολής της εκπληρώνεται, σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας της, είτε με τη διενέργεια αστυνομικών ερευνών είτε με τη διενέργεια προδικαστικών ερευνών (προανάκριση – προκαταρκτική εξέταση), και σε κάθε περίπτωση η δράση της, κατά τη διαχείριση των ιδιαίτερα ευαίσθητων υποθέσεων, **διέπεται** και **περιορίζεται** από τους κανόνες:

- **Του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ως προς, την μυστικότητα των ανακριτικών πράξεων και των δικαιωμάτων των κατηγορουμένων.**
- **Των νομικών διατάξεων που αφορούν, στη προστασία του απορρήτου και των προσωπικών δεδομένων.**
- **Του Κώδικα Δεοντολογίας του αστυνομικού.**

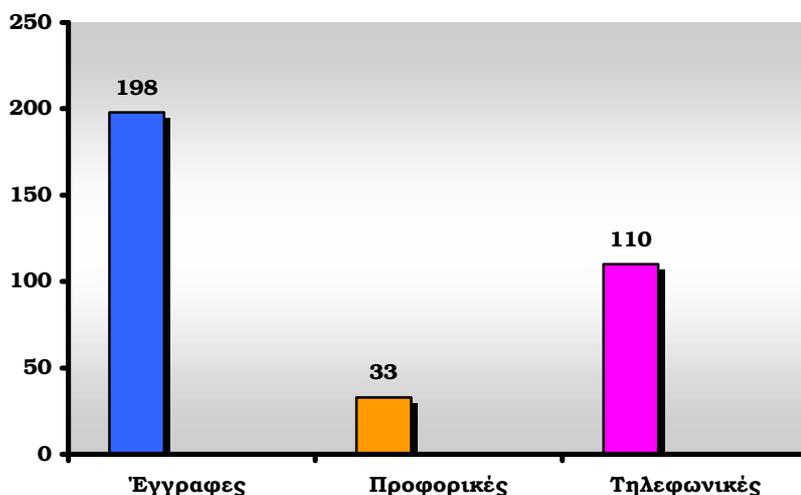
2. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

α. Τομέας: Ελληνική Αστυνομία

(1) Αριθμός καταγγελιών

Κατά το χρονικό διάστημα από **1-1-2005** έως **31-12-2005**, περιήλθαν στη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων, συνολικά **341** καταγγελίες που αφορούσαν επίμεμπτες συμπεριφορές αστυνομικού προσωπικού¹. Οι καταγγελίες περιήλθαν (ανώνυμα ή επώνυμα), μέσω διαφόρων πηγών, όπως το τηλεφωνικό κέντρο της Υπηρεσίας (110 καταγγελίες), εγγράφως με την αποστολή ταχυδρομικών επιστολών ή μέσω τηλεομοιοτυπικών μηχανημάτων (fax) ή με διαβίβαση σχετικής αλληλογραφίας από άλλες υπηρεσίες αστυνομικές ή μη (198 καταγγελίες), προφορικά, με αυτοπρόσωπη προσέλευση πολιτών ή αστυνομικών και αυτές που συλλέχθηκαν από το προσωπικό της Υπηρεσίας (33 καταγγελίες) (Γράφημα 1).

Πάγια τακτική της Υπηρεσίας, είναι να δέχεται όλες τις παρεχόμενες πληροφορίες, ανεξαρτήτως αν είναι επώνυμες ή ανώνυμες και αν εντάσσονται στον κύκλο αρμοδιότητας της. Οι πληροφορίες αυτές αξιολογούνται και ανάλογα με το αποτέλεσμα της αξιολόγησης, ακολουθείται και ο ενδεικνυόμενος χειρισμός τους, που αφορά είτε στη διερεύνηση τους από την ίδια την Υπηρεσία, είτε στη διαβίβαση τους σε άλλη αρμόδια αστυνομική ή μη αρχή, για την εκ μέρους τους εκδήλωση των αναγκαίων ενεργειών, με την υποχρέωση σε κάθε περίπτωση της ενημέρωσης της Υπηρεσίας.

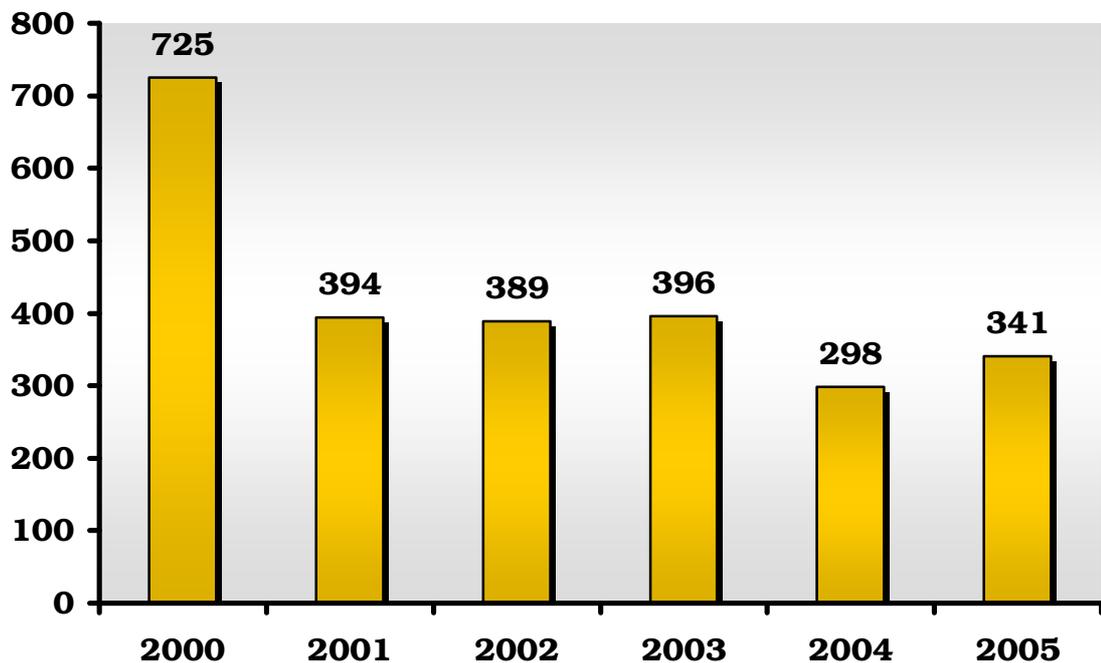
Γράφημα 1: Προέλευση καταγγελιών

Σύνολο καταγγελιών: 341

¹ Όπου στην παρούσα έκθεση αναφέρεται η έκφραση «αστυνομικό προσωπικό» εννοούνται οι αστυνομικοί όλων των βαθμών, οι ειδικοί φρουροί και οι συνοριακοί φύλακες.

Συγκριτικά με το έτος **2004**, κατά το οποίο οι πληροφορίες-καταγγελίες που δέχθηκε η Υπηρεσία ήταν **298**, όπως είναι εμφανές, παρατηρείται μια αύξηση των καταγγελιών (**341**) κατά το έτος **2005**, της τάξεως του **11,74 %**. Συγκριτικά όμως και με τα έτη 2001, 2002 και 2003, η διακύμανση των καταγγελιών βρίσκεται στα ίδια περίπου επίπεδα, με μικρές αποκλίσεις (Γράφημα 2).

Γράφημα 2: Αριθμός καταγγελιών κατ' έτος

Πέραν όμως των προαναφερθέντων καταγγελιών, το έτος **2005** επικοινωνήσαν τηλεφωνικά με την Υπηρεσία μας **334** πολίτες, προκειμένου να εκφράσουν παράπονα κατά αστυνομικών για αντιπειθαρχική και αντιδεοντολογική συμπεριφορά κατά το χειρισμό υποθέσεων τους. Σε πολλές από τις περιπτώσεις αυτές, μεσολάβησε άμεσα και θετικά η Υπηρεσία, κινούμενη στα πλαίσια της νομιμότητας, για τη διευθέτηση των προβλημάτων.

Αποτέλεσμα της τακτικής αυτής αλλά και της σωστής διαχείρισης των καταγγελιών, είναι:

- Η αποφυγή της άσκοπης ταλαιπωρίας των πολιτών, σε περιπτώσεις ήσσονος σημασίας.
- Η εμπέδωση του κλίματος εμπιστοσύνης των πολιτών στην Υπηρεσία και την αποστολή της.

- Η συγκέντρωση πληροφοριακών δεδομένων, που θα αποτελέσουν αντικείμενο μελέτης και ανάλυσης, για την εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων, σχετικών με τη συμπεριφορά του αστυνομικού προσωπικού και τη λειτουργία των λοιπών υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας.

(2) Καταγγεθείσες συμπεριφορές

Οι καταγγελίες, ανάλογα με το περιεχόμενό τους και πριν υποστούν οποιασδήποτε μορφής διερεύνηση, κατατάσσονται πρωτογενώς σε δέκα **(10)** προκαθορισμένες βασικές κατηγορίες (Πίνακας 1), που αναφέρονται σε παραβατικές συμπεριφορές αστυνομικών όπως αυτές καταγγέλλονται από τους ιδιώτες.

Πίνακας 1: Συγκριτική απεικόνιση συμπεριφορών 2004-2005

Συμπεριφορές	2004	Επί τοις %	2005	Επί τοις %
Εκμετάλλευση γυναικών	9	2,28%	20	3,98%
Πειθαρχικά	34	8,61%	15	2,98%
Παιγνία	26	6,58%	31	6,16%
Όπλα	2	1,52%	10	1,99%
Οικοδομές	16	4,05%	22	4,37%
Ναρκωτικά	18	4,56%	40	7,95%
Καταστήματα	52	13,16%	69	13,72%
Άνευ περιεχομένου	24	6,08%	18	3,58%
Αλλοδαποί	38	9,62%	38	7,55%
Άλλο	172	43,54%	240	47,71%
Σύνολο	391		503	

Στον παραπάνω πίνακα, γίνεται παρουσίαση και συγκριτική απεικόνιση των καταγγεθέντων συμπεριφορών των ετών **2004** και **2005**. Σημειώνεται ότι τα συνολικά μεγέθη που απεικονίζονται, είναι αριθμητικά μεγαλύτερα από το

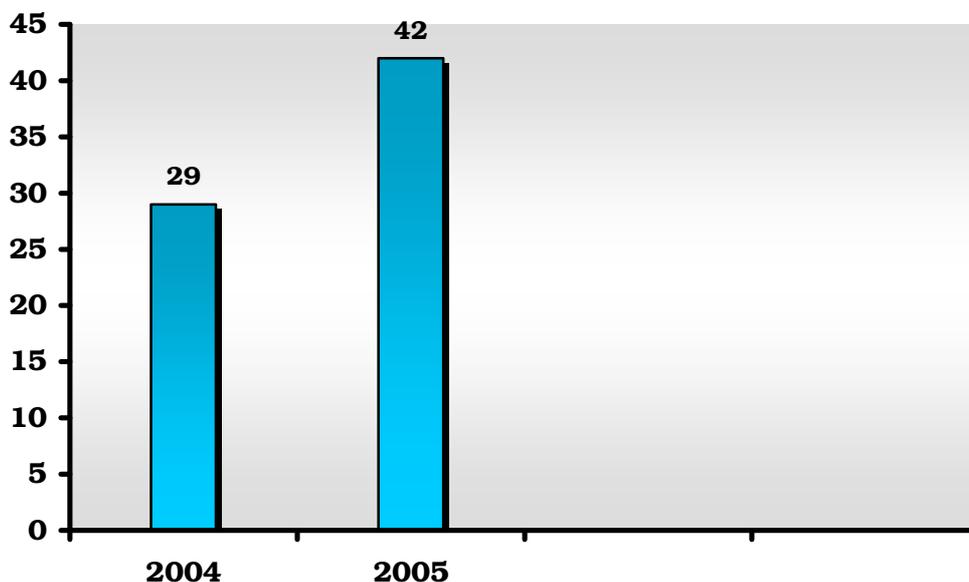
σύνολο των καταγγελιών. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι σε μια καταγγελία μπορεί να αναφέρονται περισσότερες από μια καταγγελλόμενες συμπεριφορές. Η κατηγορία «**Άλλο**», περιλαμβάνει ευρύτερο κύκλο συμπεριφορών, εκτός των άλλων εννέα (9) και καταλαμβάνει την πρώτη θέση με ποσοστό **47,71%**, ενώ **στη δεύτερη και τρίτη θέση** βρίσκονται αντίστοιχα, οι κατηγορίες «**Ναρκωτικά**» με ποσοστό **7,95%** και «Καταστήματα» με ποσοστό **13,72%**.

β. Τομέας: Δημόσιο

(1) Αριθμός καταγγελιών

Κατά το έτος **2005**, στην Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων, περιήλθαν συνολικά **42** καταγγελίες-πληροφορίες που αφορούσαν παραβατική συμπεριφορά υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Παρά το γεγονός ότι το στατιστικό δείγμα θεωρείται μικρό, συγκριτικά με το έτος **2004**, κατά το οποίο περιήλθαν στην Υπηρεσία συνολικά **29** καταγγελίες-πληροφορίες για υπαλλήλους του δημοσίου, παρατηρείται μια αύξηση των καταγγελιών, της τάξεως του **44,82 %** (Γράφημα 3).

Γράφημα 3: Αριθμός καταγγελιών κατ' έτος

Ο αριθμός των καταγγελιών **(42)** σε βάρος υπαλλήλων του δημοσίου είναι σημαντικά κατώτερος από τον αντίστοιχο **(341)** σε βάρος των αστυνομικών. Το γεγονός αυτό είναι δυνατό να ερμηνευτεί ως ακολούθως:

- Με το Ν. 2713/1999 «Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Ελληνικής Αστυνομίας», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Ν. 2800/2000 και το Ν. 3103/2003, η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων έχει ως αποστολή τη διερεύνηση, εξιχνίαση και δίωξη σε όλη την Επικράτεια: **α)** των εγκλημάτων που διαπράττουν ή συμμετέχουν σε αυτά αστυνομικοί όλων των βαθμών, συνοριακοί φύλακες και ειδικοί φρουροί και προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων **134-137Δ, 216 - 222, 235-246, 252-263Α, 322-324, 336-353, 372-399 και 402-406** του Ποινικού Κώδικα και της νομοθεσίας για τα ναρκωτικά, τα παίγνια, τα όπλα, τις αρχαιότητες, τη λαθρεμπορία και τους αλλοδαπούς και **β)** των εγκλημάτων των άρθρων **235, 236 και 385** του **Π.Κ.** (Δωροδοκία – Δωροληψία – Εκβίαση), που διαπράττουν ή συμμετέχουν σ' αυτά υπάλληλοι και λειτουργοί του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Από την **ποσοτική** και μόνο σύγκριση των αδικημάτων των αστυνομικών με αυτά των υπαλλήλων του δημοσίου, για τα οποία επιλαμβάνεται η Υπηρεσία, γίνεται άμεσα αντιληπτό γιατί υφίσταται αυτή η σημαντική διαφορά στο πλήθος των καταγγελιών.
- Η υπαγωγή της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων, στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας και η σύνδεση της συνειρμικά από τους πολίτες με την παραβατικότητα μόνο των αστυνομικών, ενδεχομένως αν όχι σίγουρα, έχει προκαλέσει σύγχυση, αλλά και άγνοια ως προς την αρμοδιότητα της Υπηρεσίας και για τους υπαλλήλους του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
- Η ύπαρξη και άλλων υπηρεσιών ελέγχου στο δημόσιο, που έχει σαν αποτέλεσμα τη λήψη πληροφοριακών δεδομένων και από τις υπηρεσίες αυτές.

- Ο προβληματισμός εκ μέρους των πολιτών να καταγγείλουν παράνομες πράξεις κρατικών υπαλλήλων, που κατά κύριο λόγο οφείλεται:
 - Στην αποφυγή αυτοενοχοποίησης, αφού η καταγγελλόμενη πράξη έχει ως συναίτιο τον καταγγέλλοντα.
 - Στη διαφύλαξη του παράνομου ατομικού συμφέροντος εκ μέρους του καταγγέλλοντα, αφού η υποβολή καταγγελίας, συνεπάγεται αυτόματα και την αδυναμία ικανοποίησης του συμφέροντος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η δόμηση παράνομου κτίσματος ή η διεκπεραίωση τεχνικού ελέγχου αυτοκινήτων που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις.
 - Στο φόβο άτυπων κυρώσεων ή ακόμα και αντεκδίκησης, ως επίσης και η προδιαγεγραμμένη ταλαιπωρία, από τη στιγμή που στις περισσότερες των περιπτώσεων, εξαιτίας της έλλειψης μαρτύρων ή άλλων αποδεικτικών μέσων, ο καταγγέλλων μετατρέπεται σε πρωταγωνιστικό παράγοντα της αποδεικτικής διαδικασίας.

(2) Διαπιστώσεις

Το υπάρχον πληροφοριακό υλικό κατηγοριοποιήθηκε σε τομείς, η επιλογή των οποίων έγινε με βάση τον αριθμό των καταγγελιών που έγιναν για καθένα από αυτούς. Τα συμπεράσματα, εξαιτίας του μικρού στατιστικού δείγματος, δεν μπορεί να θεωρηθούν απολύτως ασφαλή. Στον πίνακα που ακολουθεί (πίνακας 2) γίνεται συγκριτική απεικόνιση των καταγγελλόμενων επιμέρους τομέων του δημοσίου κατά τα έτη 2004 και 2005.

Σημειώνεται, ότι όπως και στις παραβατικές συμπεριφορές των αστυνομικών, έτσι και οι καταγγελλόμενοι επιμέρους τομείς του δημοσίου, είναι αριθμητικά

περισσότεροι από τον αριθμό των καταγγελιών, καθώς σε μια καταγγελία είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται περισσότεροι, του ενός, εμπλεκόμενοι τομείς.

Πίνακας 2: Συγκριτική απεικόνιση καταγγελλόμενων επιμέρους τομέων του δημοσίου

Επιμέρους Τομείς δημοσίου	Εμπλοκή σε υποθέσεις	
	2004	2005
Υπηρεσίες Ο.Τ.Α.	27	28
Υπηρεσίες Υγείας	9	6
Οικονομικές Υπηρεσίες	8	8
Δημόσιοι Οργανισμοί	7	8
Υπηρεσίες Περιφέρειας	4	5
Ασφαλιστικά Ταμεία	-	-
Εκπαιδευτικά Ίδρυματα	2	-
Υπουργεία	2	6
Δημόσιες Επιχειρήσεις	1	1

γ. Εξελικτική πορεία καταγγελιών

Η παρακολούθηση της εξέλιξης των καταγγελιών-πληροφοριών, μας παρέχει δείκτες κατάλληλους για την εκτίμηση της ποιότητας του περιεχομένου των εισερχόμενων καταγγελιών. Οι δείκτες αυτοί αναδεικνύονται από τρία βασικά μεγέθη, τα οποία είναι:

- **Η Διαβίβαση:** η αποστολή της καταγγελίας-πληροφορίας σε άλλη αστυνομική υπηρεσία ή δημόσια αρχή, λόγω αναρμοδιότητας της Υπηρεσίας ή λόγω των ελλিপών στοιχείων που περιέχει.
- **Η Αρχαιοθέτηση:** κατά την οποία, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του Π.Δ. 75/87, Κανονισμός αλληλογραφίας Υ.Δ.Τ., σε συνδ. με το άρθρο 3 του Ν. 2713/1999, οι καταγγελίες τίθενται στο αρχείο, είτε **απευθείας** λόγω ασάφειας, είτε **μετά από αστυνομική έρευνα** λόγω προφανούς έλλειψης της βασιμότητάς τους .

- **Η εξέλιξη σε προδικαστική έρευνα (Δικογραφία):** κατά την οποία, η καταγγελία, λόγω των επαρκών στοιχείων της, μετατρέπεται σε δικονομικής μορφής έρευνα (προανάκριση – προκαταρκτική εξέταση).

Πίνακας 3: Εξελικτική πορεία καταγγελιών έτους 2005

	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ* ²	ΔΗΜΟΣΙΟ
Αρχείο	71	63	8
Διαβίβαση σε άλλη Αρχή	-	-	-
Διαβίβαση σε Αστυν. Αρχή	44	41	3
Διαβίβαση σε Εισαγ. Αρχή	20	13	7
Επαναδιαβίβαση	19	18	1
Έρευνα - Αρχείο	54	51	3
Προανάκριση (Αστυν.)	12	11	1
Προκαταρκτική	26	23	3
Προανάκριση	4	4	-
Συσχ. (Αρχείο)	-	-	-
Συσχ. (Διαβίβαση)	-	-	-
Συσχ. (Δικογραφία)	8	7	1
Χωρίς εξέλιξη **	125	110	15
Σύνολο	383	341	42

3. ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

α. Δικογραφίες

Η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων, κατά το έτος **2005 (1-1-2005 έως 31-12-2005)**, διαχειρίστηκε συνολικά **158 δικογραφίες** (προανακρίσεις-προκαταρκτικές έρευνες), σχετικές με τη διερεύνηση ενδεχόμενης διάπραξης

* Στη στήλη «αστυνομία» περιλαμβάνονται οι αστυνομικοί όλων των βαθμών, οι συνοριακοί φύλακες και οι ειδικοί φρουροί.

** «Χωρίς εξέλιξη» είναι οι καταγγελίες που βρίσκονται σε εκκρεμότητα.

ποινικών αδικημάτων από αστυνομικούς και υπαλλήλους του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Οι **56** από τις δικογραφίες αυτές σχηματίσθηκαν κατόπιν παραγγελίας των εισαγγελικών αρχών της χώρας. Οι υπόλοιπες **102**, είτε σχηματίσθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 243 παρ. 2 (κίνδυνος από την καθυστέρηση- αστυνομική προανάκριση), είτε σχηματίσθηκαν κατόπιν παραγγελιών των εισαγγελικών αρχών, που προκλήθηκαν όμως (οι παραγγελίες) μετά από προηγηθείσα αστυνομική έρευνα της Υπηρεσίας (πίνακας 4).

Όπως προκύπτει, από τα προαναφερόμενα, το μεγαλύτερο ποσοστό των δικογραφιών (**64 %**) προέρχεται από την εκμετάλλευση των πληροφοριών που εισήλθαν στην Υπηρεσία.

Οι δικογραφίες, εκτιμάται ότι θα αυξηθούν, καθώς βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα (χωρίς εξέλιξη), μεγάλος αριθμός (**125**) καταγγελιών (βλ. πίνακα 3), οι οποίες μετά την επεξεργασία τους ενδεχομένως διαπιστωθεί ότι χρήζουν δικαστικής έρευνας.

Πίνακας 4: Δικογραφίες κατά Τομέα έτους 2005

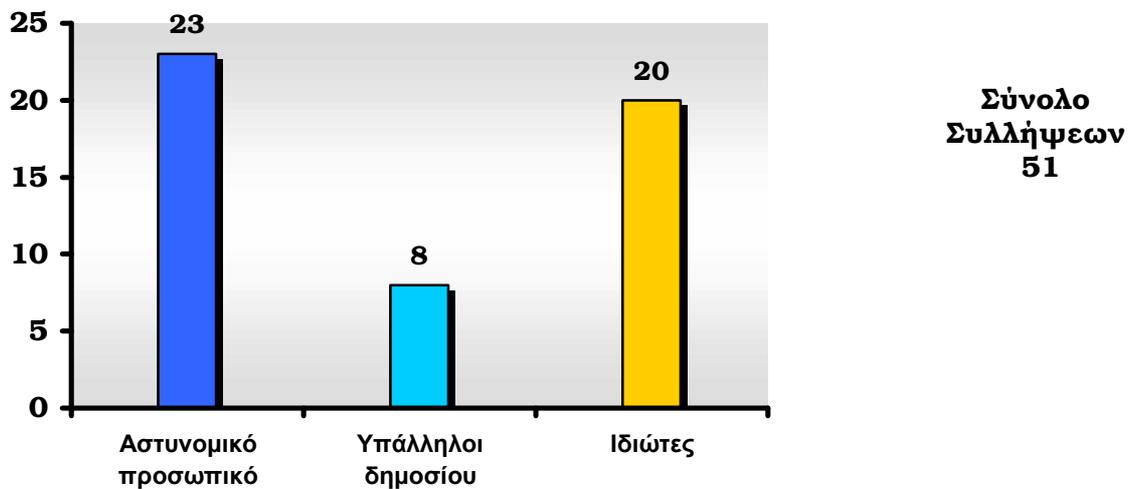
ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΕΣ	ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	ΔΗΜΟΣΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ
Κατόπιν Εισαγγελικής Παραγγελίας	52	4	56
Κατ' εφαρμογή του άρθρου 243 παρ. 2 Κ.Π.Δ. & Κατόπιν εξέλιξης καταγγελιών	86	16	102
Σύνολο	138	20	158

β. Αυτόφωρα- Συλλήψεις

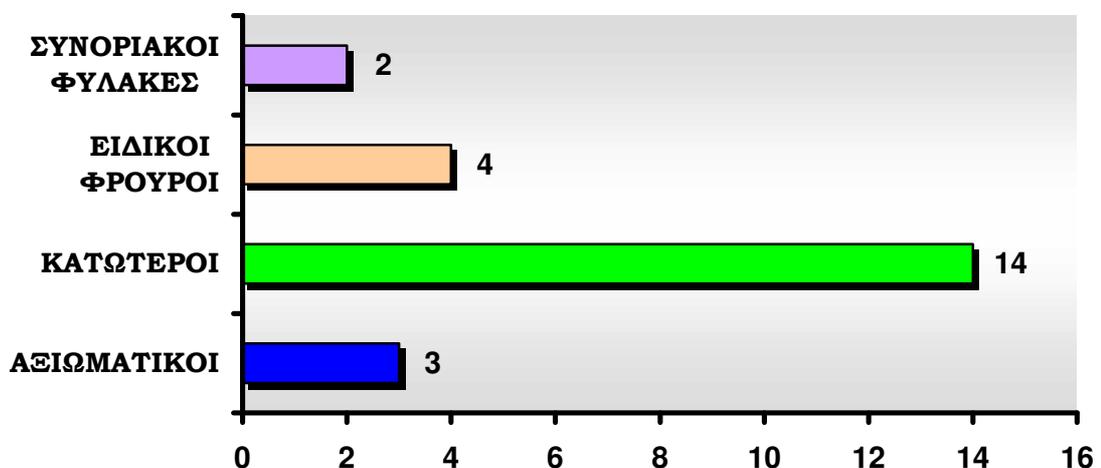
Το έτος **2005**, **συνελήφθησαν** από την Υπηρεσία, με τη διαδικασία του αυτόφωρου, συνολικά **51** άτομα (αστυνομικοί-υπάλληλοι δημοσίου-ιδιώτες) και σχηματίσθηκαν **25** δικογραφίες. Από τα άτομα αυτά οι **23** ήταν

αστυνομικό προσωπικό, οι **8** δημόσιοι υπάλληλοι και οι **20** ήταν ιδιώτες, οι οποίοι συνελήφθησαν είτε ως συμμετοχοί στις βεβαιωθείσες αξιόποινες πράξεις των κρατικών υπαλλήλων (αστυνομικών-υπαλλήλων δημοσίου), είτε ως αυτουργοί εγκληματικών πράξεων χωρίς συμμετοχή υπαλλήλων (Γραφήματα 4 και 5).

Γράφημα 4: Σύνολο επ' αυτοφώρω συλλήψεων 2005 κατά κατηγορία

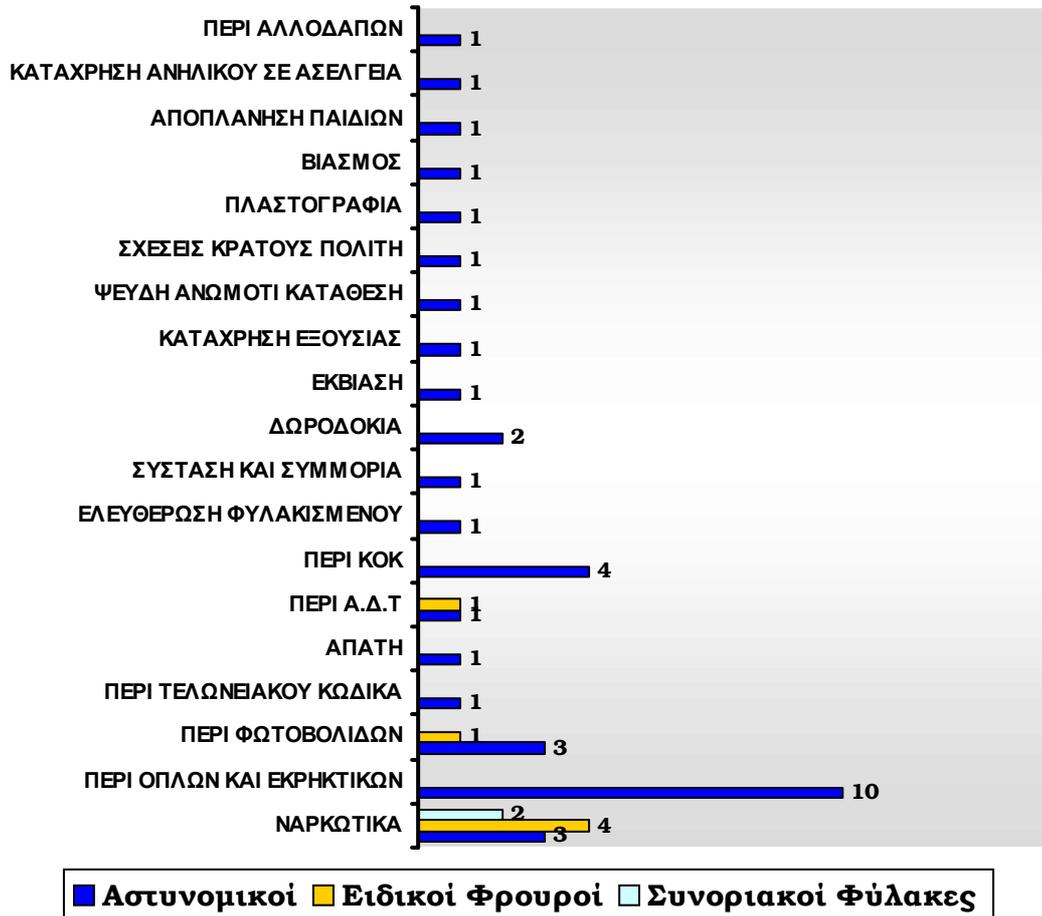

Γράφημα 5: Συλλήψεις αστυνομικού προσωπικού

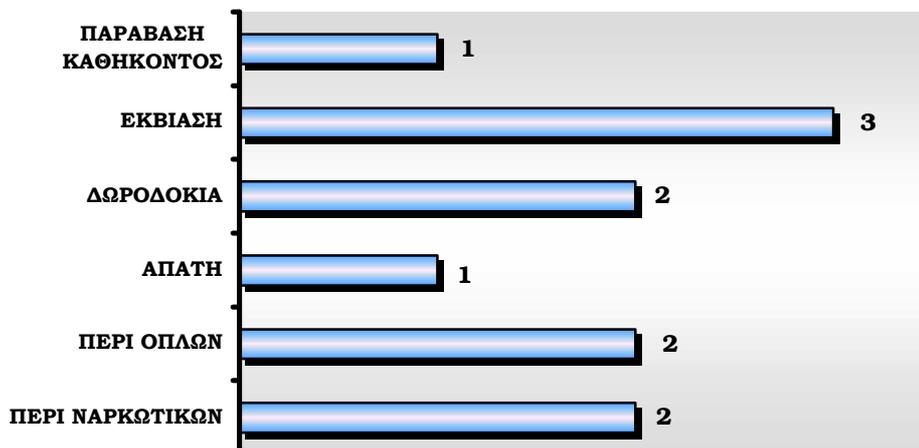
Τα αδικήματα **του αστυνομικού προσωπικού που συνελήφθη** και για τα οποία ασκήθηκε ποινική δίωξη απεικονίζονται στο παρακάτω γράφημα 6:

Γράφημα 6: Αδικήματα αστυνομικού προσωπικού

Τα αδικήματα **των συλληφθέντων δημοσίων υπαλλήλων** για τα οποία ασκήθηκε ποινική δίωξη απεικονίζονται στο παρακάτω γράφημα 7:

Γράφημα 7: Αδικήματα συλληφθέντων δημοσίων υπαλλήλων

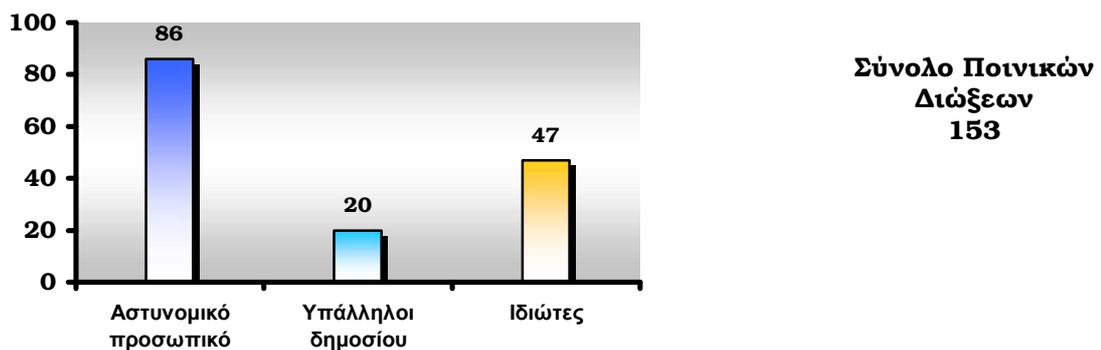
γ. Ποινικές Διώξεις

(1) Γενικά

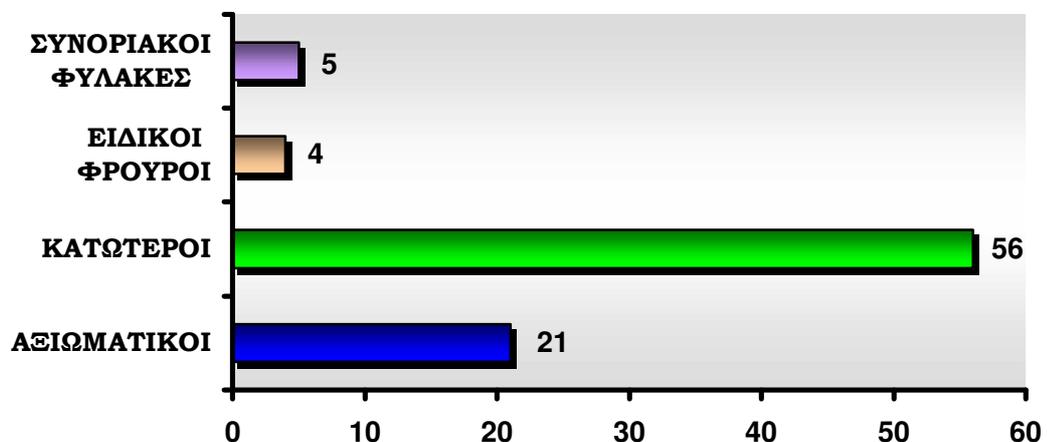
Το **2005** ασκήθηκαν συνολικά **153** ποινικές διώξεις σε βάρος αστυνομικού προσωπικού, δημοσίων υπαλλήλων και ιδιωτών, για υποθέσεις που διαχειρίστηκε η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων (Γράφημα 8).

Είναι βέβαιο ότι ο συνολικός αριθμός των ποινικών διώξεων θα αυξηθεί, καθώς, δεν έχει γνωστοποιηθεί ακόμη στην Υπηρεσία η δικαστική εξέλιξη σημαντικού αριθμού υποθέσεων που έχουν υποβληθεί στις εισαγγελικές αρχές.

Γράφημα 8: Σύνολο ποινικών διώξεων 2005 κατά κατηγορία

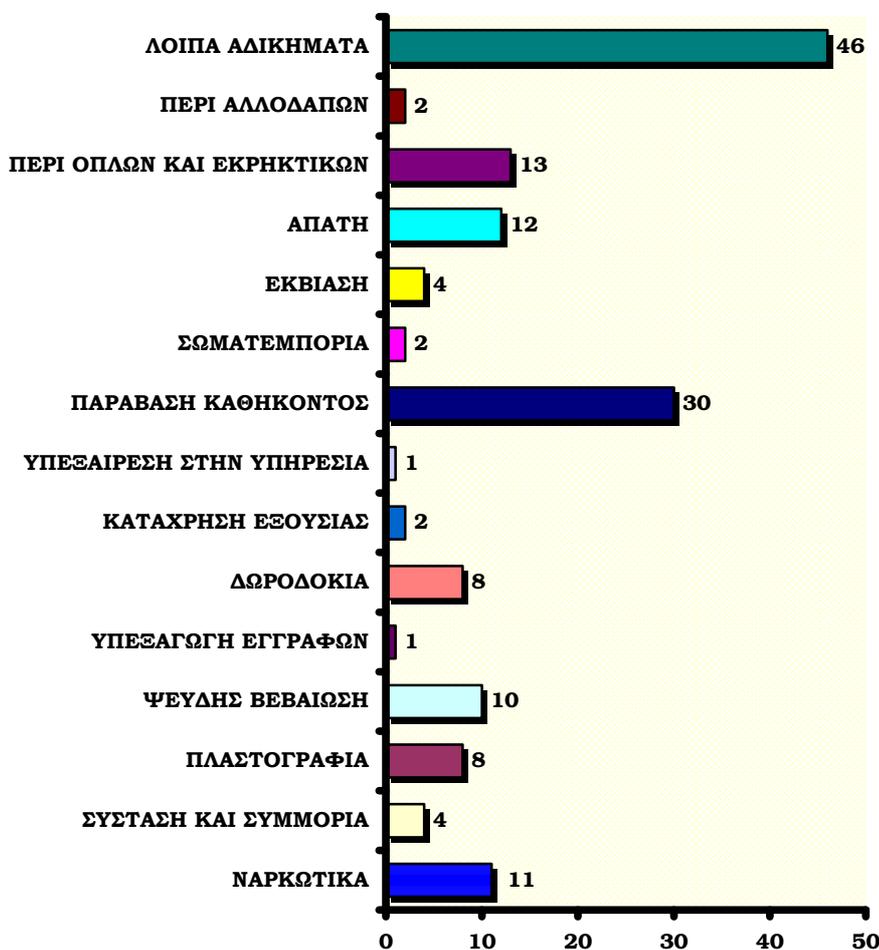
Γράφημα 9: Ποινικές διώξεις αστυνομικού προσωπικού

(2) Αδικήματα Αστυνομικού Προσωπικού

Σε βάρος του αστυνομικού προσωπικού (αστυνομικών όλων των βαθμών, ειδικών φρουρών και συνοριακών φυλάκων), ασκήθηκαν **86** ποινικές διώξεις κατά το έτος **2005** (βλ. Γράφημα 8). Τα αδικήματα για τα οποία ασκήθηκαν οι ποινικές διώξεις παρουσιάζουν ιδιαίτερη ποικιλομορφία και ανέρχονται συνολικά σε **154** (Γράφημα 10).

Γράφημα 10: Αδικήματα αστυνομικού προσωπικού

Από τη μελέτη αυτών μπορούν να εξαχθούν τα παρακάτω συμπεράσματα:

- **Την πρώτη θέση**, με **30** περιπτώσεις, καταλαμβάνει το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος (άρθρο 259 Π.Κ.), που αποτελεί ιδιαίτερο έγκλημα και τελείται μόνο από υπάλληλο. Προστατευόμενο έννομο αγαθό είναι η λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών, αποκλειστικά προς το συμφέρον της πολιτείας και της κοινωνίας, που έχουν ταχθεί να

εξυπηρετούν οι υπάλληλοι με χρησιότητα και καθαρότητα (Α.Π. 727/2000) και το γενικότερο συμφέρον της ομαλής και χωρίς προσκόμματα διεξαγωγής της δημόσιας υπηρεσίας (Α.Π. 106/2002). Η διάταξη αυτή είναι επικουρική και τούτο εκφράζεται ρητά με τη ρήτρα επικουρικότητας που εμπεριέχεται σ' αυτή. Η επικουρικότητα της είναι απόλυτη και η μοναδική που προβλέπεται στον Ποινικό Κώδικα. Σύμφωνα με την απόλυτη αυτή επικουρικότητα, η διάταξη του άρθρου 259 Π.Κ., εφαρμόζεται εφ' όσον η αξιόποινη πράξη δεν τιμωρείται από άλλη διάταξη βαρύτερη ή ελαφρύτερη. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με το ότι σε ελάχιστες από τις ανωτέρω 30 περιπτώσεις, ασκήθηκε ποινική δίωξη και για άλλο αδίκημα, καθώς και ότι η παραβίαση του υπηρεσιακού καθήκοντος ήταν τέτοιου είδους και βαρύτητας, που δεν θα ήταν ορθό να χαρακτηρισθούν ως πράξεις διαφθοράς. Τείνουν περισσότερο προς την κατεύθυνση της πλημμελούς άσκησης του υπηρεσιακού καθήκοντος.

- **Τη δεύτερη θέση,** με **13** περιπτώσεις, καταλαμβάνει το αδίκημα της παράβασης του νόμου περί όπλων (Ν. 2168/1993). Πρόκειται κυρίως, για περιπτώσεις παράνομης κατοχής, πυρομαχικών πυροβόλων όπλων, αντικειμένων ή χημικών ουσιών, εκτός των πυροβόλων όπλων, που εμπίπτουν στην έννοια του όπλου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 2168/1993, παραβάσεις σχετικές με τη φύλαξη και την άσκοπη χρήση των υπηρεσιακών όπλων. Οι περιπτώσεις αυτές είναι αυτοτελείς και δεν συνδέονται με άλλη εγκληματική δραστηριότητα.
- **Την Τρίτη θέση,** με **12** περιπτώσεις, καταλαμβάνει το αδίκημα της απάτης (άρθρο 386 Π.Κ.).
- **Στις τελευταίες θέσεις** βρίσκονται τα αδικήματα, *περί αλλοδαπών* με **2** περιπτώσεις, *της σωματεμπορίας* με **2** περιπτώσεις και *της εκβίασης* με **4** περιπτώσεις.

- Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει για τις παραβάσεις του νόμου περί ναρκωτικών (Ν. 1729/1987 όπως τροπ. με Ν. 2161/1993) με **11** περιπτώσεις. Πρόκειται κυρίως για περιπτώσεις κατοχής και χρήσης ναρκωτικών ουσιών. **Κοινό χαρακτηριστικό** των περιπτώσεων αυτών είναι ότι πρόκειται για άτομα νεαρής ηλικίας και με μικρό χρόνο παραμονής στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας.
- **Γενική εκτίμηση** της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων είναι ότι η εκδηλωθείσα αξιόποινη συμπεριφορά του αστυνομικού προσωπικού είναι περιστασιακή και σε καμία δεν συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά της οργανωμένης εγκληματικής δραστηριότητας. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται και από την έλλειψη παρουσίας, του αδικήματος της παραγράφου 1 του άρθρου 187 «εγκληματική οργάνωση» του Π.Κ., καθώς και του αδικήματος του Ν. 2331/1995 όπως τροπ. με το Ν. 2334/2005 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες»

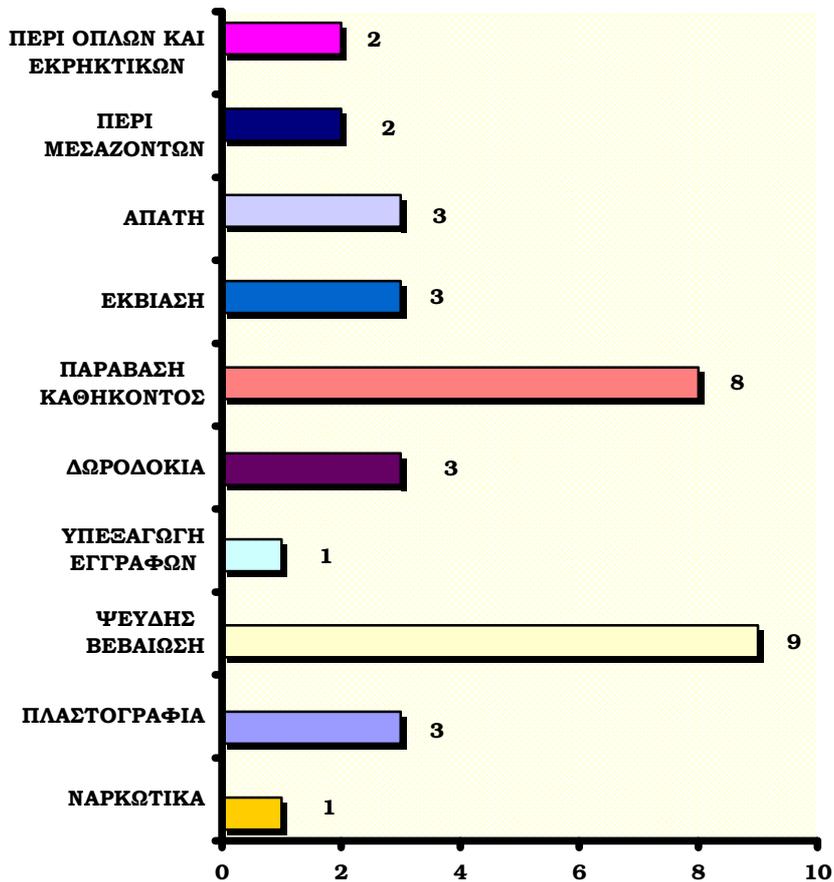
(3) Αδικήματα υπαλλήλων του δημοσίου

Τα οποιαδήποτε συμπεράσματα για την εγκληματική συμπεριφορά των υπαλλήλων του δημοσίου, με βάση τα υφιστάμενα στατιστικά δεδομένα τα οποία κρίνονται ανεπαρκή για το σκοπό αυτό, είναι εντελώς επισφαλής και σε καμία περίπτωση δεν είναι ικανά να αποδώσουν την κρατούσα κατάσταση. Για το λόγο αυτό γίνεται απλή αριθμητική αναφορά και κατάταξη. Κατά το έτος **2005** ασκήθηκαν **20** ποινικές διώξεις σε βάρος υπάλληλων του δημοσίου (βλ. Γράφημα 8), για **35** συνολικά αδικήματα (βλ. Γράφημα 11).

Την πρώτη θέση, με **9** περιπτώσεις, καταλαμβάνει το αδίκημα της ψευδούς βεβαίωσης νόθευσης (άρθρο 242 Π.Κ.), **τη δεύτερη θέση** η παράβαση καθήκοντος (άρθρο 259 Π.Κ.) με **8** περιπτώσεις και **την τρίτη θέση** με **3** περιπτώσεις τα αδικήματα, της δωροδοκίας (άρθρο 235 Π.Κ.), της απάτης

(άρθρο 386 Π.Κ.), της εκβίασης (άρθρο 385 Π.Κ.) και της πλαστογραφίας (άρθρο 216 Π.Κ.).

Γράφημα 11: Αδικήματα υπαλλήλων του δημοσίου.

4. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

α. Δικογραφίες-Καταγγελίες-Συλλήψεις-Ποινικές Διώξεις

Η συνολική δραστηριότητα της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων, αφορά το χρονικό διάστημα **από 25-10-1999 έως 31-12-2005** και απεικονίζεται στον κατωτέρω **Πίνακα 5**. Διευκρινίζεται ότι οι ενδείξεις **«Καταγγελίες σε εκκρεμότητα»** και **«Δικογραφίες σε εκκρεμότητα»**, αναφέρονται στις καταγγελίες και δικογραφίες που εκκρεμούσαν μέχρι την **31-12-2005**.

Πίνακας 5 : Σύνοψη Στατιστικών Στοιχείων από 25-10-1999 έως 31-12-2005

Σύνολο Υποθέσεων	3430	Αστυνομία		3233
		Δημόσιο		197
Σύνολο καταγγελιών	2909	Αστυνομία		2760
		Δημόσιο		149
Σύνολο Δικογραφιών	943	Αστυνομία		872
		Δημόσιο		71
Σύνολο Ποινικών Διώξεων	1130	Αστυνομία	Αστυν. Προσωπικό	584
			Πολ.Υπάλληλοι	6
			Ιδιώτες	452
		Δημόσιο	Υπάλλ.Δημοσίου	53
			Ιδιώτες	35
Συλλήψεις με τη διαδικασία του αυτοφώρου	360	Αστυνομικοί		104
		Ειδικοί Φρουροί		8
		Συνοριοφύλακες		7
		Υπάλληλοι Υ.Δ.Τ		2
		Υπάλληλοι Δημοσίου		30
		Ιδιώτες		209
Καταγγελίες σε εκκρεμότητα	165	Αστυνομία		146
		Δημόσιο		19
Δικογραφίες σε εκκρεμότητα	35	Αστυνομία		27
		Δημόσιο		8

β. Πειθαρχικός Έλεγχος

Ο πειθαρχικός έλεγχος των υποθέσεων δεν εντάσσεται στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας, καθώς η διαχείριση της δραστηριότητας αυτής ρυθμίζεται από το πειθαρχικό δίκαιο που διέπει το Σώμα και ασκείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Παρά ταύτα, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Αστυνομικού Προσωπικού του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, αλλά και τις περιφερειακές Αστυνομικές Διευθύνσεις, συγκεντρώνονται στοιχεία για την πορεία, από πειθαρχικής-διοικητικής πλευράς, των υποθέσεων που επιλαμβάνεται η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων.

Τα στοιχεία που συγκεντρώνονται, υφίστανται κατάλληλη επεξεργασία (μελέτη, ανάλυση), από την οποία εξάγονται συμπεράσματα, χρήσιμα για τη διαμόρφωση αντικειμενικής κρίσης για την πορεία της Υπηρεσίας, αλλά γενικότερα και για τον εντοπισμό τυχόν ελλειμμάτων της πειθαρχικής διαδικασίας και την υποβολή προτάσεων αρμοδίως για την αντιμετώπιση τους.

Τα στοιχεία που αφορούν στην πειθαρχική διαδικασία, για το χρονικό διάστημα **από 25-10-1999 έως 31-12-2005**, εμφανίζονται στους παρακάτω πίνακες:

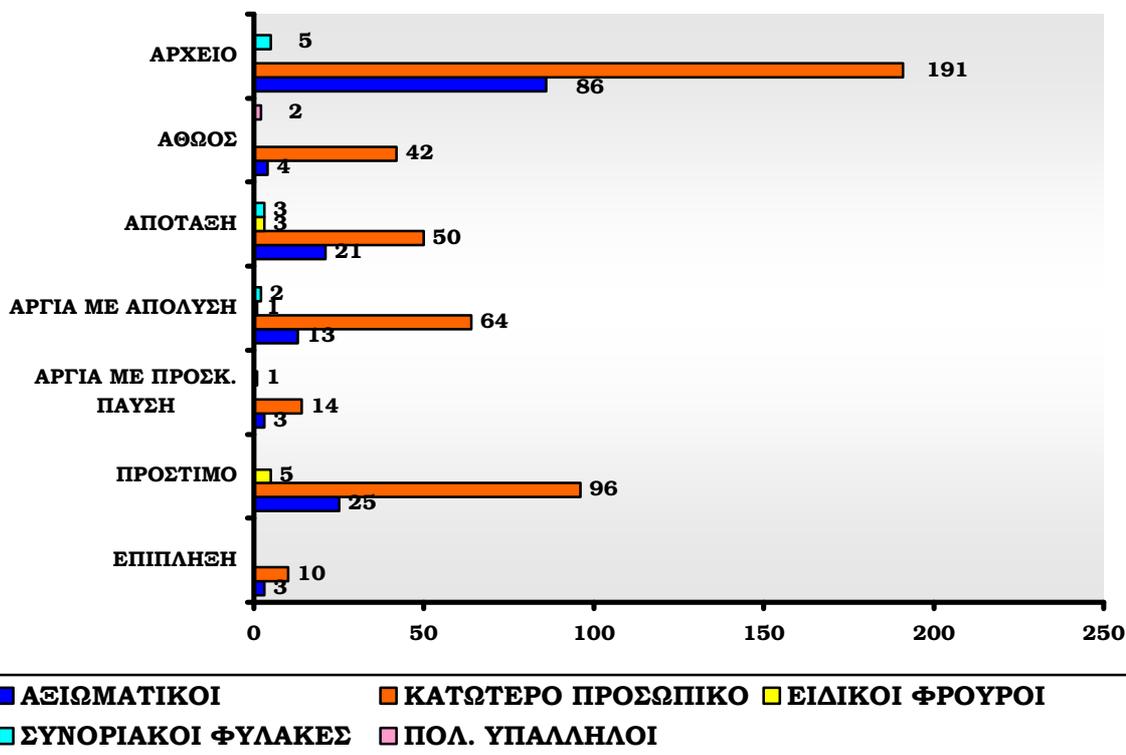
Πίνακας 6 : Διοικητικές Έρευνες (25-10-1999 έως 31-12-2005)

ΕΙΔΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΤΑΧΘΕΙΣΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΕΥΝΩΝ	
		Κατά ατόμων	Γενικές έρευνες
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	234	160	111
ΑΠ' ΕΥΘΕΙΑΣ ΚΛΗΣΗ ΣΕ ΑΠΟΛΟΓΙΑ	3	3	0
Π.Δ.Ε	8	6	2
Ε.Δ.Ε	483	769	37
ΣΥΝΟΛΟ	728	938	150

Πίνακας 7: Πειθαρχικές Ποινές (25-10-1999 έως 31-12-2005)

ΠΟΙΝΕΣ	Αξιωματικοί	Κατώτερο Αστυνομικό Προσωπικό	Ειδικοί Φρουροί	Συνοριακοί Φύλακες	Πολιτικοί Υπάλληλοι	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΠΙΠΛΗΞΗ	3	10	-	-	-	13
ΠΡΟΣΤΙΜΟ	25	96	5	-	-	126
ΑΡΓΙΑ ΜΕ ΠΡΟΣΚΑΙΡΗ ΠΑΥΣΗ	3	14	-	1	-	18
ΑΡΓΙΑ ΜΕ ΑΠΟΛΥΣΗ	13	64	1	2	-	80
ΑΠΟΤΑΞΗ	21	50	3	3	-	77
ΑΘΩΟΣ	4	42	-	-	-	46
ΑΡΧΕΙΟ	86	191	-	5	2	284
ΣΥΝΟΛΟ	155	467	9	11	2	642

Γράφημα 12: Γραφική απεικόνιση πειθαρχικών ποινών.

γ. Δικαστική Εξέλιξη

Η παρακολούθηση της δικαστικής πορείας των προδικαστικών ερευνών (προανακρίσεων, προκαταρκτικών εξετάσεων), που διενεργήθηκαν από τη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων, δεν εντάσσεται στις αρμοδιότητες της. Πέραν όμως των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων, των στατιστικών και εγκληματολογικών προσεγγίσεων, μια από τις βασικές λειτουργίες της διοίκησης είναι η λειτουργία του ελέγχου. Η λειτουργία αυτή, ανασκοπεί, ρυθμίζει και ελέγχει την απόδοση της Υπηρεσίας συγκριτικά με τους στόχους που έχουν τεθεί και σε περίπτωση αποκλίσεων αναλαμβάνεται διορθωτική δράση. Τμήμα της λειτουργίας αυτής εξυπηρετεί και η παρακολούθηση της δικαστικής πορείας των προδικαστικών υποθέσεων που χειρίσθηκε η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων.

Από την έως τώρα εξέλιξη των υποθέσεων για τις οποίες υφίσταται ενημέρωση, συνολικά έχουν επιβληθεί, κατά το χρονικό διάστημα από 25-10-1999 έως 31-12-2005, **ποινές φυλάκισης** (σε α' και β' βαθμό εκδίκασης) **84** ετών, **925** μηνών, και **90** ημερών, **χρηματικές ποινές 232.883** Ευρώ, **1** **ποινή ισόβιας κάθειρξης** και ποινές κάθειρξης **85** ετών.

Πίνακας 10: Υποθέσεις που εκδικάσθηκαν- επιβληθείσες ποινές (25-10-1999 έως 31-12-2005)

		A' Βαθμός	B' Βαθμός	Σύνολο	
ΑΦΩΟΣ	Αστυνομικοί	Αξιωματικοί	5	2	7
		Κατώτεροι	28	16	44
		Σύνολο	33	18	51
	Συνοριοφύλακες		-	-	-
	Ειδικοί Φρουροί		-	-	-
	Πολ. Υπάλληλοι		-	-	-
	Ιδιώτες		15	8	23
	Υπάλληλοι		6	2	8
	Γενικό Σύνολο		54	29	83

			A' Βαθμός	B' Βαθμός	Σύνολο	
ΦΥΛΑΚΙΣΗ	Αστυνομικοί	Αξιωματικοί	4	4	8	
		Κατώτεροι	31	14	45	
		Σύνολο	35	18	53	
	Συνοριοφύλακες			1	-	1
	Ειδικοί Φρουροί			-	-	-
	Πολ. Υπάλληλοι			-	-	-
	Ιδιώτες			59	8	67
	Υπάλληλοι			5	4	9
	Γενικό Σύνολο			100	30	130

			A' Βαθμός	B' Βαθμός	Σύνολο	
ΚΑΘΕΙΡΕΗ	Αστυνομικοί	Αξιωματικοί	1	1	2	
		Κατώτεροι	1	-	1	
		Σύνολο	2	1	3	
	Συνοριοφύλακες			1	-	1
	Ειδικοί Φρουροί			1	-	1
	Πολ. Υπάλληλοι			-	-	-
	Ιδιώτες			2	-	2
	Υπάλληλοι			-	-	-
	Γενικό Σύνολο			8	2	10

B' ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης αστυνομικού προσωπικού.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2α του άρθρου 8 του Ν. 3213/2003, ανατέθηκε στην Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας, η παραλαβή και ο έλεγχος των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης του αστυνομικού προσωπικού, των συνοριακών φυλάκων και ειδικών φρουρών, διαδικασία η οποία έως την ψήφιση του νόμου αυτού υπαγόταν στην αρμοδιότητα του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

Κατ' εξουσιοδότηση του προαναφερόμενου νόμου, εκδόθηκε το υπ' αριθ. 148/2005 Π.Δ., με το οποίο καθορίζονται οι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, η διαδικασία, ο τύπος και ο τρόπος υποβολής των σχετικών δηλώσεων και η διαδικασία ελέγχου.

Με το άρθρο 3 του Π.Δ. 148/2005, καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης και ειδικότερα:

- Οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης του αστυνομικού προσωπικού κ.λ.π που υποβάλλονται αυτοπροσώπως ή ταχυδρομικώς, με συστημένη επιστολή στη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων, ελέγχονται αντίστοιχα από τριμελή επιτροπή αστυνομικών της Υπηρεσίας αυτής, που συγκροτείται με απόφαση του Διευθυντή της. Ο έλεγχος των δηλώσεων των αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας ενεργείται από επιτροπή αξιωματικών, εκ των οποίων ο ένας με βαθμό τουλάχιστον Αστυνομικού Υποδιευθυντή, ενώ ο έλεγχος των δηλώσεων του υπόλοιπου προσωπικού ενεργείται από επιτροπή στην οποία μετέχει και αξιωματικός με βαθμό τουλάχιστον Αστυνόμου Β'.
- Ο έλεγχος, πέραν της διαπίστωσης του αληθούς του περιεχομένου της δήλωσης, περιλαμβάνει, σε κάθε περίπτωση, τη διακρίβωση εάν η απόκτηση νέων περιουσιακών στοιχείων ή η επαύξηση υφισταμένων, δικαιολογούνται από το ύψος των πάσης φύσεως εσόδων, σε συνδυασμό με τις δαπάνες διαβίωσης των υπόχρεων σε δήλωση προσώπων.

- Κατά προτεραιότητα ελέγχονται οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης του προσωπικού για το οποίο:
 - ✓ Διενεργείται προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση από αστυνομικές, εισαγγελικές ή δικαστικές αρχές για τα αδικήματα που προβλέπονται στο άρθρο 1 του Ν. 2713/1999. όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ. 1 του Ν. 3103/2003
 - ✓ Περιέρχεται στη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων οποιαδήποτε πληροφορία που περιέχει συγκεκριμένα στοιχεία που δύναται να προκαλέσουν βάσιμες υπόνοιες αδικαιολόγητης μεταβολής της υφιστάμενης οικονομικής κατάστασης του υπόχρεου προς υποβολή δήλωσης.

- Για την εκπλήρωση της αποστολής της η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων προβαίνει, διά των αρμοδίων οργάνων της, σε κάθε απαραίτητη και πρόσφορη για την επίτευξη του σκοπού του ελέγχου νόμιμη ενέργεια. Μπορεί ιδίως:
 - ✓ Να ζητεί πληροφορίες και στοιχεία από οποιαδήποτε αρχή και από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που έχουν, αντιστοίχως, την υποχρέωση να δώσουν τις ζητούμενες πληροφορίες και τα στοιχεία που βρίσκονται στην κατοχή τους.
 - ✓ Να διατάσσει την προσκόμιση εγγράφων, την κλήση μαρτύρων, καθώς και το διορισμό πραγματογνωμόνων, αν κρίνει πως πρόκειται για ζητήματα που απαιτούν ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης, εφαρμοζομένων, κατά περίπτωση, των οικείων διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

- Κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων μπορεί να καλεί τους ελεγχόμενους για να δώσουν διευκρινίσεις ή να προσκομίσουν συμπληρωματικά παραστατικά στοιχεία, εντός ρητής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών, η οποία μπορεί να παραταθεί από το Διευθυντή, για ισόχρονο διάστημα.

- Μετά το πέρας του ελέγχου συντάσσεται έκθεση, στην οποία περιέχονται οι διαπιστώσεις, σχετικά με το περιεχόμενο των δηλώσεων. Σε περίπτωση που από τον έλεγχο διαπιστώνεται η ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης της υπόθεσης προς διακρίβωση τέλεσης ή μη αξιοποιώνων πράξεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 2713/1999, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 3103/2003, η έκθεση ελέγχου υποβάλλεται στον εποπτεύοντα τη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων εισαγγελέα εφετών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του Ν. 2713/1999, όπως στο τέλος αυτού προστέθηκαν αντίστοιχα εδάφια με την παρ. 2 του άρθρου 36 του Ν.2800/2000 και την παρ.4 του άρθρου 2 του Ν. 3103/2003. Σε κάθε άλλη περίπτωση εφαρμόζεται η προβλεπόμενη στο άρθρο 3 παρ. 4 και άρθρο 5 του Ν.3213/2003 διαδικασία. Συγκεκριμένα: **α)** αν δεν διαπιστωθεί παράβαση και η δήλωση κριθεί ειλικρινής, συντάσσεται στο σώμα της πράξη από αυτόν που διενήργησε τον έλεγχο και τίθεται στο αρχείο, **β)** αν συντρέχει περίπτωση καταλογισμού η έκθεση αποστέλλεται στο Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και **γ)** αν διαπιστωθεί η ανάγκη διερεύνησης θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα φορολογικής ή άλλης αρχής η έκθεση αποστέλλεται στην αρχή αυτή.

Στα πλαίσια της νέας αυτής αποστολής της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων, πρόκειται να υποβάλλονται κατ' έτος για έλεγχο 60.000 τουλάχιστον δηλώσεις, ενώ αναμένεται να παραληφθούν από τα αρχείο της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου 300.000 περίπου δηλώσεις, που αφορούν τα παρελθόντα έτη. Για την αντιμετώπιση των αναγκών αυτών, επίκειται η έκδοση Π.Δ. για την ίδρυση 5^{ου} Τμήματος στη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων, με αποκλειστικό αντικείμενο την ενασχόληση του με τη διαχείριση των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης του αστυνομικού προσωπικού.

2. Επίσκεψη εργασίας εκπροσώπων της Διεύθυνσης Επιθεώρησης του Υπουργείου Εσωτερικών της Βουλγαρίας στη Χώρα μας.

Η Διεύθυνση Επιθεώρησης του Υπουργείου Εσωτερικών της Βουλγαρίας, στα πλαίσια προγράμματος για την εκτέλεση της εθνικής στρατηγικής

καταπολέμησης της διαφθοράς και την εκπόνηση ενιαίου συστήματος καταπολέμησης της στο υπουργείο Εσωτερικών, από κοινού με το Υπουργείο Εσωτερικών Υποθέσεων (HOME OFFICE) της Μεγάλης Βρετανίας, λαμβάνοντας υπόψη τις επιτυχίες και την εμπειρία των υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης της Ελλάδας στον τομέα αυτό, θεώρησε αναγκαία την πραγματοποίηση επίσκεψης εργασίας στη Χώρα μας, των υπευθύνων του Υπουργείου από βουλγαρικής πλευράς.

Σκοπός της επίσκεψης ήταν η εξοικείωση επί τόπου με την εμπειρία και την οργάνωση καταπολέμησης της διαφθοράς στους κόλπους των υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

Η συνάντηση εργασίας πραγματοποιήθηκε στη Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων και διήρκησε τρεις ημέρες, από 12-9-2005 έως 14-9-2005.

Την ομάδα εργασίας της Βουλγαρίας συνιστούσαν, ο Διευθυντής και ο Υποδιευθυντής της Διεύθυνσης Επιθεώρησης του Υπουργείου Εσωτερικών και ο υπεύθυνος προενταξιακός σύμβουλος του Υπουργείου Εσωτερικών Υποθέσεων (HOME OFFICE) της Μεγάλης Βρετανίας με έναν συνεργάτη του.

Τα θέματα ενδιαφέροντος που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια της συνάντησης ήταν :

- Η οργάνωση, στελέχωση και λειτουργία της Υπηρεσίας.
- Η δραστηριότητα και τα αποτελέσματα δράσεων και
- Η μεθοδολογία δράσης, τρόποι ενεργειών και χειρισμός υποθέσεων.

Μετά την ολοκλήρωση της συνάντησης η Υπηρεσία απέσπασε ομόφωνα, ευμενή σχόλια από την ξένη αποστολή.

3. Συμμετοχή στην Ομάδα Εμπειρογνομώνων της Ιντερπόλ για τη Διαφθορά (IGEC)

Η Ομάδα εμπειρογνομώνων της Ιντερπόλ για την Διαφθορά (IGEC), έλαβε εντολή από τη Γενική Συνέλευση της Ιντερπόλ, που έγινε στη Ρόδο το 1999, να αναπτύξει πρωτοβουλίες με σκοπό την βελτίωση της δυνατότητας της εφαρμογής του νόμου στην καταπολέμηση της διαφθοράς.

Από την Γενική Συνέλευση της Ιντερπόλ, που έγινε στο Καμερούν το 2002, υιοθετήθηκαν ομόφωνα τα **«Παγκόσμια στάνταρ για την καταπολέμηση**

της Διαφθοράς στις Αστυνομικές Δυνάμεις/Υπηρεσίες». Σύμφωνα με αυτά, κάθε μέλος της Ιντερπόλ δεσμεύτηκε για ένα αριθμό ενεργειών. Μια από τις ενέργειες αυτές ήταν να στέλνει αναφορά τουλάχιστον κάθε δύο χρόνια για τα ληφθέντα μέτρα και για τους υπάρχοντες μηχανισμούς και συστήματα εφαρμογής «Των Παγκοσμίων στάνταρ». Για την υλοποίηση της δέσμευσης αυτής συντάχθηκε ανάλογο ερωτηματολόγιο, το οποίο πρέπει να συμπληρωθεί από κάθε μέλος.

Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου θα επιτρέψει στην Γενική Γραμματεία, να αντιπαραβάλει ευκολότερα τις απαντήσεις των μελών, να αναλύσει και να εκτιμήσει τις απαντήσεις, και να ολοκληρώσει **μια ανάλυση αναγκών**, που θα επιτρέψει να δοθούν απαντήσεις για την ανάπτυξη και προσφορά υπηρεσιών και προϊόντων που χρειάζονται περισσότερο στην αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της διαφθοράς.

Από την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων συμπληρώθηκε και απεστάλη το προαναφερθέν ερωτηματολόγιο στη Γενική Γραμματεία της Ιντερπόλ τον Ιούνιο του 2005.

Γ' ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ- ΣΤΟΧΟΙ- ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Συμπεράσματα.

Συμπερασματικά, με τα όσα προεκτέθηκαν στην έκθεση αυτή, επιδιώκεται να γίνει μια κατά το δυνατόν αντικειμενική προσέγγιση, ως προς την παρούσα κατάσταση της διαφθοράς στη χώρα μας, τόσο στους κόλπους της Ελληνικής Αστυνομίας όσο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και γενικότερα στη Δημόσια Διοίκηση, τα επίπεδα αυτής και τις προοπτικές που υπάρχουν.

Καθημερινά οι πολίτες γίνονται αποδέκτες ερεθισμάτων σχετικών με την διαφθορά, από διάφορες πηγές, μεταξύ των οποίων και οι έρευνες-δημοσκοπήσεις, κατά τις οποίες τους δίνεται η δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους για το φαινόμενο αυτό. Σύμφωνα με έρευνα που διενεργήθηκε από την εταιρεία UPRC για λογαριασμό της εφημερίδας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (φύλλο της 12-12-2005), η πεποίθηση που έχει διαμορφωθεί στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια για τις δημόσιες υπηρεσίες, είναι ότι « *Στην Ελλάδα για να γίνει σωστά μια δουλειά και κυρίως στην ώρα της πρέπει να πληρώσεις κάτι παραπάνω*».

Κατά την ίδια έρευνα, πιο διεφθαρμένος τομέας του δημοσίου εμφανίζεται η εφορία και ακολουθούν, τα νοσοκομεία, η πολεοδομία, το Υπουργείο Μεταφορών, τα ασφαλιστικά ταμεία, οι Δήμοι, οι τράπεζες, η ΔΕΗ, οι Νομαρχίες και τα υποθηκοφυλακεία. **Μεταξύ των ανωτέρω τομέων δεν αναφέρεται η Ελληνική Αστυνομία.**

Από στοιχεία που δημοσιοποίησε η μη κυβερνητική οργάνωση **Διεθνής Διαφάνεια**, την 9-12-2005, επ' ευκαιρία της παγκόσμιας ημέρας κατά της διαφθοράς, σχετικά με τους δείκτες διαφθοράς στην Ελλάδα ανά τομέα, η Αστυνομία κατατάσσεται στη δέκατη θέση επί συνόλου δεκαπέντε τομέων (εφημερίδα ΕΣΤΙΑ, φύλλο της 10-12-2005).

Από την έρευνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης « Κοινή Γνώμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση » για το ποιους εμπιστεύονται οι Έλληνες πολίτες, πρώτος θεσμός σε

εμπιστοσύνη αναδείχθηκε ο Στρατός με ποσοστό 76 % **και δεύτερος η Αστυνομία με ποσοστό 69 %**. (εφημερίδες ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ και ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ, φύλλα της 25-1-2006).

Οι προαναφερόμενες τοποθετήσεις, σε καμία περίπτωση δεν οδηγούν στο συμπέρασμα, ότι η διαφθορά στην Ελληνική Αστυνομία έχει απαλειφθεί, ούτε όμως και στο αντίθετο συμπέρασμα ότι δεν έχει γίνει σημαντική ανάσχεση του φαινομένου και περιορισμός του σε χαμηλά ποσοτικά και ποιοτικά επίπεδα, με την καταλυτική συμβολή της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων, αλλά και γενικότερα όλων των υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, των οποίων η συμβολή ήταν και είναι σημαντική, καθώς έχουν καλλιεργηθεί και αναπτυχθεί στους κόλπους τους οι μηχανισμοί και «η συνείδηση» της εσωτερικής αυτοκάθαρσης.

Η παραβατική συμπεριφορά του αστυνομικού προσωπικού περιορίστηκε και εντοπίζεται κυρίως σε αδικήματα ήσσονος σημασίας, που δεν σχετίζονται με τη διαφθορά υπό στενή έννοια, που αποσκοπεί στην αλλοίωση της υπηρεσιακής συνείδησης για τον προσπορισμό αθέμιτων ωφελημάτων, υλικών ή μη, και στην πρόκληση διατάραξης της ομαλής και χρηστής λειτουργίας της Υπηρεσίας και γενικότερα της κοινωνίας.

Η εγκληματικότητα των αστυνομικών δεν συνδέεται με οποιοδήποτε τρόπο και δεν έχει χαρακτηριστικά οργανωμένης εγκληματικής συμπεριφοράς, όπως αυτή καθορίζεται από το άρθρο 187 του Π.Κ και τα κριτήρια που έχουν τεθεί από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurocol 35 Rev 2) και που χαρακτηρίζουν μία εγκληματική δράση ως οργανωμένη. Σχετίζεται κυρίως με την ατομική συμπεριφορά ενός εκάστου αστυνομικού, απέναντι στην Υπηρεσία ή τους πολίτες και γενικότερα την κοινωνία. Η συμπεριφορά αυτή, τις περισσότερες φορές συνάδει, με την προσωπικότητα και την ψυχοσύνθεση του παραβάτη αστυνομικού, την ηθελημένη ή μη άγνοια των κανόνων δικαίου και του κώδικα δεοντολογίας του αστυνομικού.

2. Στόχοι- Προτάσεις.

Μπορεί να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικότερα το φαινόμενο της διαφθοράς; Τι προοπτικές υπάρχουν; Η απάντηση των ερωτημάτων αυτών συνδέεται άμεσα με το προγραμματισμό. Τις διοικητικές εκείνες δραστηριότητες που καθορίζουν τους αντικειμενικούς σκοπούς (στόχους) και τα κατάλληλα μέσα για να επιτευχθούν, δηλαδή, **τι** πρέπει να γίνει, **πώς** θα γίνει και **ποιος** θα το κάνει. Ο προγραμματισμός γεφυρώνει το κενό ανάμεσα στο σημείο που είμαστε και στο σημείο που θα θέλαμε να είμαστε. Πρέπει να γίνει καθορισμός μακροχρόνιων και βραχυχρόνιων στόχων.

Η διαφθορά δεν μπορεί να εξαλειφθεί αυτομάτως, απαιτείται διαρκής και μακροχρόνιος αγώνας. Καταρχάς πρέπει να γίνει σωστή προσέγγιση και περιγραφή του προβλήματος με αναφορές στην πραγματικότητα και όχι στις επιθυμίες μας. Επόμενο στάδιο είναι η λήψη μέτρων, τα οποία είναι κυρίως κατασταλτικά. Η αίσθηση ότι οι παρανομούμενες τιμωρούνται δημιουργεί θετικό κλίμα, το οποίο όμως δεν αρκεί διότι δεν εξαλείφονται οι εστίες διαφθοράς. Θεωρητικά η λήψη πρωτοβουλιών είναι ο επικρατέστερος δρόμος για τον περιορισμό του φαινομένου.

Από τους βασικότερους στόχους της Υπηρεσίας για το έτος **2006**, είναι **η ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών** για τη θετική συμβολή τους στην προσπάθεια ανάσχεσης της διαφθοράς.

Η νοοτροπία της διαφθοράς μπορεί να εξαλειφθεί **μόνο όταν πάψει να θεωρείται ουτοπία κάθε προσπάθεια καταπολέμησης της**. Οι νομοθετικές ρυθμίσεις είναι πολυάριθμες και πολύπλευρες. Δεν αρκούν όμως από μόνες τους, αλλά εναπόκειται και στους ίδιους τους πολίτες **να μεταβάλλουν** την καθημερινή συναλλαγή με το Δημόσιο **σε αντίσταση κατά των πρακτικών της διαφθοράς**, οι οποίες τα τελευταία χρόνια απέκτησαν διάσταση «εθιμικού δικαίου». Η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης είναι πολύ σημαντική. Για να επιτευχθεί όμως αυτό **πρέπει οι πολίτες να πεισθούν** ότι μπορούν να προσβλέπουν με εμπιστοσύνη στους θεσμούς και όχι να καταφεύγουν σε εξωθεσμικούς παράγοντες (ΜΜΕ, τηλεδικεία, κ.λ.π.).

Όπως ήδη προαναφέρθηκε, οι κυριότεροι προβληματισμοί που λειτουργούν αποτρεπτικά στους πολίτες, για να απευθυνθούν στα θεσμικά όργανα αντιμετώπισης της διαφθοράς είναι:

- *Η αποφυγή αυτοενοχοποίησης*, αφού η καταγγελλόμενη πράξη έχει ως συναίτιο τον καταγγέλλοντα.
- *Η διαφύλαξη του παράνομου ατομικού* συμφέροντος εκ μέρους του καταγγέλλοντα, αφού η υποβολή καταγγελίας, συνεπάγεται αυτόματα και την αδυναμία ικανοποίησης του συμφέροντος.
- Ο φόβος άτυπων κυρώσεων ή ακόμα και αντεκδίκησης, ως επίσης και η προδιαγεγραμμένη ταλαιπωρία, από τη στιγμή που στις περισσότερες των περιπτώσεων, εξαιτίας της έλλειψης μαρτύρων ή άλλων αποδεικτικών μέσων, ο καταγγέλλων μετατρέπεται σε πρωταγωνιστικό παράγοντα της αποδεικτικής διαδικασίας.

Για την επίτευξη θετικού αποτελέσματος στην προσπάθεια ευαισθητοποίησης και ενεργοποίησης των πολιτών, πρέπει σε κάθε περίπτωση να υπερκεραστούν τα προβλήματα αυτά με κατάλληλα θεσμικά μέτρα, με τα οποία θα παρέχονται ουσιαστικά κίνητρα στους πολίτες για την καταγγελία πράξεων διαφθοράς, όπως:

- ***Ατιμωρησία των καταγγελλόντων.***
- ***Άμεση εξυπηρέτηση και ικανοποίηση του συμφέροντος τους, κάτω από προϋποθέσεις και εφόσον αυτό είναι εφικτό και νόμιμο.***
- ***Αυστηρή και ουσιαστική εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 3 του ν. 2957/2001 «Περί κυρώσεως της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για θέματα Αστικού Δικαίου Περί διαφθοράς» Αποζημίωση, σύμφωνα με το οποίο 1. Κάθε Μέρος προβλέπει στο***

εσωτερικό του δίκαιο ότι τα πρόσωπα που έχουν υποστεί ζημία εξαιτίας πράξης διαφθοράς έχουν το δικαίωμα αγωγής για την πλήρη αποκατάσταση της ζημίας αυτής. 2. Η αποζημίωση αυτή μπορεί να καλύπτει θετική ζημία, διαφυγόν κέρδος και μη περιουσιακή ζημία.

- *Επιτάχυνση των διαδικασιών εκδίκασης των υποθέσεων διαφθοράς, για την αποτροπή της άσκοπης ταλαιπωρίας των καταγγελλόντων.*
- *Ουσιαστική ενεργοποίηση των διατάξεων για την προστασία των μαρτύρων.*
- *Συστηματική ενημέρωση-εκπαίδευση των πολιτών, για το φαινόμενο της διαφθοράς, τις συνέπειες της, για τον τρόπο και της δυνατότητες αντιμετώπισης της από τα θεσμικά όργανα.*
- *Παρουσίαση του έργου της Υπηρεσίας.*

Εκτός όμως από τους πολίτες και η ίδια η Διοίκηση από την πλευρά της συνολικά αλλά και οι επιμέρους υπηρεσίες της ειδικά, πρέπει να εντείνουν τις προσπάθειες τους για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του φαινομένου, με τη λήψη μια σειράς μέτρων ή την εκδήλωση ενεργειών, που χωρίς να απαιτούν ιδιαίτερο κόστος μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα και να επιφέρουν θετικό αποτέλεσμα και ειδικότερα:

- ***Η κοινή προσπάθεια** όλων των οργάνων στον έλεγχο εφαρμογής των κανόνων ενάντια στη διαφθορά είναι ζωτικής σημασίας. Για το λόγο αυτό είναι αναγκαία η χάραξη ενιαίας μακροπρόθεσμης εθνικής πολιτικής για την αντιμετώπιση της διαφθοράς και καλύτερος συντονισμός και συνεργασία μεταξύ των επιμέρους ελεγκτικών υπηρεσιών και οργάνων.*

- **Επέκταση της υποβολής δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες)** και για υπαλλήλους ευαίσθητων τομέων της Δημόσιας Διοίκησης (πολεοδομία, εφορία, κ.λ.π.), έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στο αρμόδιο όργανο ελέγχου, σε περίπτωση εμπλοκής υπαλλήλων σε υπόθεση διαφθοράς να προβαίνει στον έλεγχο της περιουσιακής κατάστασης του και ιδιαίτερα όταν εμφανίζεται με μεγάλη περιουσιακή επιφάνεια που δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από τα εισοδήματά του.
- **Διενέργεια συνεχών και ουσιαστικότερων ελέγχων** των υπαλλήλων των υπηρεσιών, ιδιαίτερα σε υπηρεσιακές συμπεριφορές και δραστηριότητες που ελλοχεύουν κινδύνους διαφθοράς.

Αθήνα, Φεβρουάριος 2006